

Grijze kronkelsteeltje (Foto: Laurens Sparrius)

Grijze kronkelsteeltje, een onuitroeibaar mos?

Laurens Sparrius, BLWG

In Nederland komen drie soorten mossen voor die aangevoerd zijn vanaf andere continenten en zich razendsnel verspreid hebben. Grijze kronkelsteeltje, *Campylopus introflexus*, is daarbij de meest in het oog springende soort. Na de introductie in de jaren zestig, komt de soort nu echt overal voor, maar een probleem vormt de soort alleen in duinen, heiden en stuifzanden.

Grijze kronkelsteeltje komt meestal als enkele centimeters dikke tapijten voor in zandverstuivingen, duinen en heidevelden, maar ook op bijvoorbeeld rieten daken en platte daken met asfalt en kiezelstenen. Dat wordt in het algemeen niet gewaardeerd. In stuifzanden en duinen worden korstmossen verdreven. En extra mos op daken zorgt voor hogere kosten voor huiseigenaars. In het gebied waar de soort oorspronkelijk vandaan komt, vooral kustgebieden in Zuid-Australië, Zuid-Afrika en Zuid-Amerika, groeit de soort overigens op dezelfde manier en worden de dikke mostapijten soms zelfs beschermd.

Toch is er wel iets te doen aan de overlast die deze soort veroorzaakt. Uit recent onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat de soort vooral veel voorkomt op plekken met luchtvervuiling. Na de afname van zure regen in het westen van het land vanaf 1990, komt de soort nu veel minder voor op geschikte plekken in de duinen. In stuifzanden is er een duidelijk verband tussen de aanwezigheid van dikke mostapijten en stikstof uit de landbouw. Nu ook de landbouw langzaam schoner begint te worden, zou de soort in het binnenland af kunnen nemen, al is dat nog niet goed merkbaar.

Wie de achteruitgang van grijze kronkelsteeltje een handje wil helpen, kan de soort in de komende maanden als decoratie in bijvoorbeeld kerststukjes verwerken. Bij natuurherstel in dichtgegroeide stuifzanden worden soms hele velden van deze soort afgegraven en dan ook nuttig gebruikt, namelijk voor het maken van compost en als biobrandstof.

Meer informatie: www.verspreidingsatlas.nl/2636